

28 Zilkade 864 - 8 Zilkade 865
Miladi: 14 Eylül 1460 - 15 Ağustos

1461

Fetih Sûresi

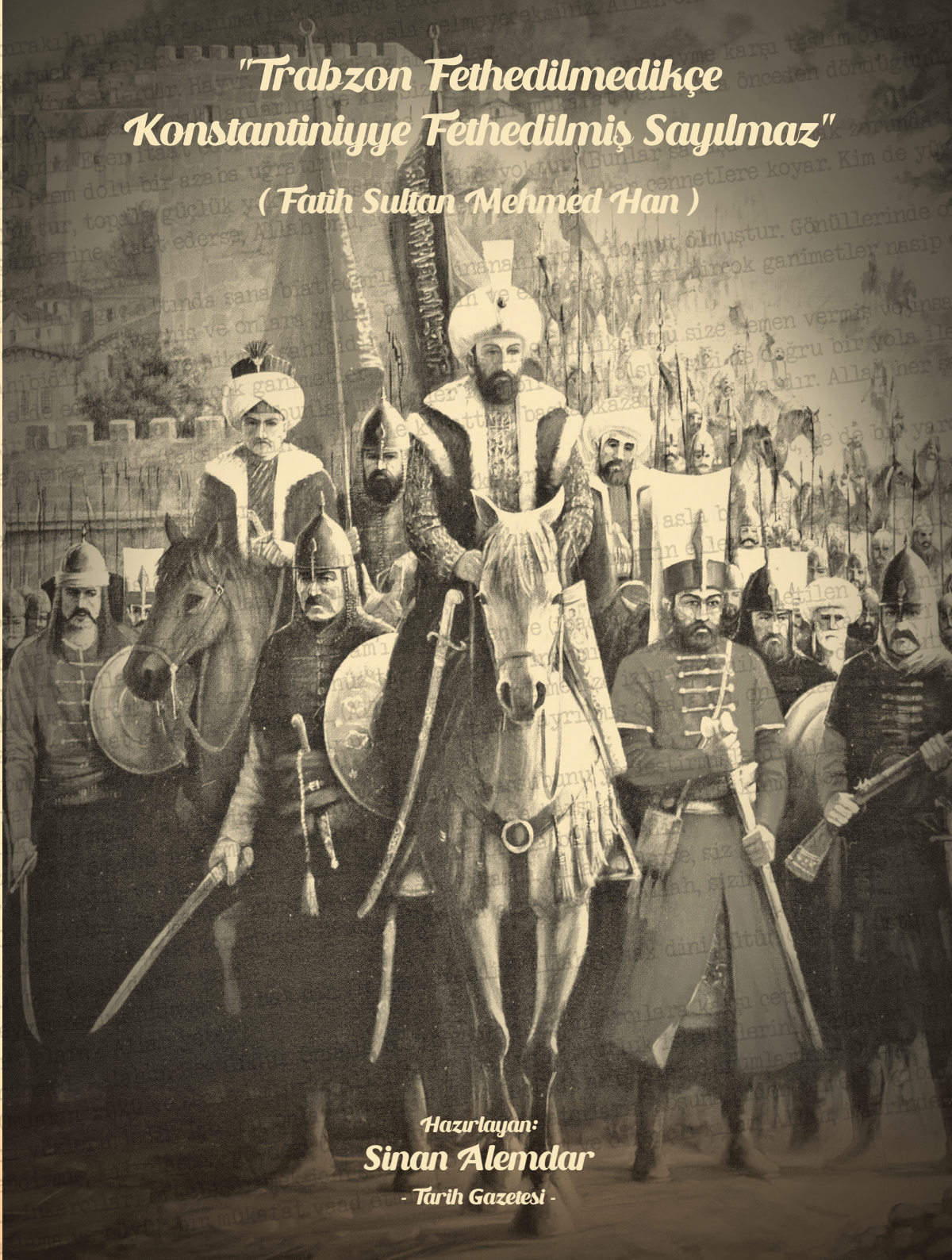

Mecmûa-i Feth-i Trabzon

- 24 Sahifelik Trabzon Feth Mecmûası -

**"Trabzon Fethedilmedikçe
Konstantiniyye Fethedilmiş Sayılmaz"**
(Fatih Sultan Mehmed Han)

Hazırlayan:
Sinan Alemdar
- Tarih Gazetesi -

Mecmûa-i Feth-i Trabzon

Trabzon Fetih
Mecmûası
Sahife: 2

8 Zilkade
865

Miladi:

15 Ağustos
1461

Cumartesi

Kommenos, Avrupa'yı Osmanlılara karşı kuşkurtuyor

1456 yılında Trabzon Rum Devleti, Osmanlılar tarafından vergiye bağlanmıştı. Ancak 1458 yılında anlaşmaya sadık kalan IV. İoannis ölünce yerine tahta geçen kardeşi David, Osmanlı'ya vergi vermeyi durdurmuş ve Akkoyunlu Uzun Hasan ile anlaşmıştı. Saray kaynakları ise Trabzon İmparatoru David Komnenos'un bu hamlesinin karşılıksız kalma-
yacağını duyurdu.

- Son Havadis -

Sultan Fetih için hazır!

8 yıl evvel Konstantiniye'yi fethederek Bizans İmparatorluğunu yıkan Sultan II. Mehmed'in, Osmanlı İmparatorluğu'nun doğu sınırlarını güvence altına almak adına büyük öneme sahip olan Trabzon'un fethi için gerekli hazırlıkları yaparak donanma ve kara ordusu ile Trabzon'a doğru hareket ettiği bilgisi geldi.

(Ressam Şakir Şeyihoğlu'nun çiziminde Fatih Sultan Mehmed Han, ordusuyla. 1461.)

- Asya ve Avrupa orduları birleşiyor -

Trabzon için Fetih yolculuğu başladı

Sultan Mehmed Han kararını verdi. Osmanlı Ordusu sefer hazırlıklarını tamamladı. Sultan, sefer öncesi Anadolu'ya korku salan bir hamle ile donanmayı genişletti.

Osmanlı'ya vergi ödemeyi durduran Trabzon'daki Komnenos'un Osmanlılara karşı ittifak arayışları sürerken, ordu kaynaklarından Fatih Sultan Mehmed'in top ve çeşitli savaş mühimmatı taşıyan yaklaşık 300 kadar savaş gemisiyle bir donanma oluşturduğu bilgisine ulaşıldı. Donanmanın genişletilmesinin hemen ardından Edirne'den Gelibolu

yolu ile Mudanya'ya gidecek olan kara birliklerimiz, daha sonra Bursa'ya ve oradan da Ankara'ya ulaşarak Asya Ordusu ile bir araya gelecek.

Sultan Mehmed'in bu hazırlığı Ege Denizi'nde bulunan adalardan Trabzon'a kadar tüm bölgelerde geniş yankı buldu.

Padişahın hazırlıklarını duyan Osmanlı egemenliğini kabul etmiş ve etmemiş tüm şehirlerde, hedefin kendileri olduğu endişesiyle büyük bir panik yaşandığı öğrenilirken, Sultan Mehmed Han ise ordusuyla Anadolu'ya doğru yürüyüşe geçti.

Amasra'dan sonra İlk hedef Sinop Candaroğulları

Konstantiniye Fatih Sultan Mehmed Han'ın, Amasra'yı kan dökmeden teslim almasının hemen ardından Trabzon'un fethi için Rumeli ve Anadolu neferlerinin toplanmaları için talimat verdi.

Gelen talimatın ardından Rumeli'den gelen neferlerin Bursa'da, Anadolu neferlerinin ise Sultanönü (Eskişehir) Sancağı'nda toplandığı öğrenildi.

Öte yandan ordu kaynaklarından alınan malûmata göre, Osmanlı donanmasının Karadeniz'e doğru hareket etmesi emredildi. Sultan Mehmed'in daha sonra

Sinop Candaroğulları Beyi Kemâleddin İsmâil Bey'e bir mektup göndererek, "seferin Trabzon üzerine olduğunu (!)" yazdığı, böylece kendisine karşı bir tehlike sezmeyerek gâfil avlanması için temine çalıştığı bildirildi.

Mektubunda ayrıca "Donanma-yı Humayun'un da Sinop'a değil, Trabzon üzerine hareket ettiğini ancak Osmanlı Donanması Sinop'a ulaşınca vergi paralarından donanmaya makbuz mukabilinde bir miktar kumanya ve benzeri eksiklerinin verilmesini, bunun yıllık vergiden düşürüleceğini" de yazdığı öğrenildi.

- Son Havadis -

Sultan'ın mektubu İsmâil Bey'i rahatlattı

Padişah mektubunda ayrıca İsmâil Bey'e "Osmanlı Donanma mensupları bir taşkınlık yaparsa, aradaki dostluğun icabı olarak onları cezalandırma yetkisi" dahi verdi. Ordu muhbirlerinden alınan malûmata göre İsmâil Bey'in bu mektup sonrası Padişahın Trabzon üzerine sefer yaptığına ikna olduğu bilgisi geldi.

(19. yy'daki Tournefort seyahatnamesinde yer alan gravürde Trabzon Surları ve karadeniz kıyıları görülmüyor.)

Mecmûa-i Feth-i Trabzon

Trabzon Fetih
Mecmûası
Sahife: 4

8 Zilkade
865

Miladi:
15 Ağustos
1461
Cumartesi

- Son Havadis -

Ordugâhta tüm hazırlıklar tamamlandı

Konstantiniyye Fatih Mehmed Han'ın karargâh olarak kullandığı otağında her gece devlet adamları ve paşalarının da katılımıyla gerçekleştirdiği toplantılarda, harp stratejileri ve alınacak her türlü tedbirin münazara edildiği ve ordugâhta yapılan görüşmelerde kara ve deniz birliklerinin tüm ihtiyaç ve mühimmatlarının durumunun çok büyük bir titizlikle ele alındığı öğrenildi.

(Ressam Şakir Şeyihoğlu'nun çiziminde Sultan Mehmed Han hocası Akşemsettin Hazretleri ve paşalarıyla.)

Sultan Ankara'da

Bir süredir Anadolu topraklarına doğru ilerleyişini sürdüren Fatih Sultan Mehmed ve ordusu Ankara'ya giriş yaptı. Ordu kaynaklarından alınan malûmata göre kara birlikleri bir süre daha Ankara'da konuşlanarak beklemeye olacak.

Sultan Mehmed Han'ın bu süre içinde ilk hedef olarak Sinop üzerine birtakım hazırlıklarda bulunacağı öğrenilirken, ordugâhtaki toplantıda Sinop'un alınmasının ardından Anadolu'ya ilerleyişin daha kararlı bir şekilde devam edebileceği görüşünün hakim olduğu bilgisine ulaşıldı.

- Son Havadis -

60 bin süvari ve 80 bin piyâde harekete geçti

Fatih Sultan Mehmed Han'ın mektubu, İsmâil Bey'i hareketsiz kalmaya sevkettikten sonra Osmanlıların, 60 bin süvari ve 80 bin piyâdeden müteşekkil muazzam ordusuyla Bursa'dan Ankara istikametine doğru hareket ettiği öğrenildi.

Sinop Beyi İsmâil Bey'e ikinci mektup

Sultan Mehmed Han, İsmâil Bey'e ikinci bir mektup göndererek onun gâfletini daha da artırdı. En seçkin askerlerinden oluşan bir birliği Ankara'ya yardıma göndermesini istedi. İsmâil Bey ise ken-

disinden yardım istenilmesiyle birlikte Fatih'in Sinop'a değil Trabzon üzerine hareket ettiğine iyice emin oldu! Ve en seçkin askerlerinden oluşan bir birliği oğlu Hasan Bey komutasında Ankara'ya gönderdi.

İsmâil Bey'in oğlu Hasan hapsedildi

(Candaroğulları Beyi Kemâleddin İsmâil Bey.)

Candaroğulları'nın en seçkin askerlerinden oluşan ordu Ankara'ya ulaştığında Fatih, Hasan Bey'i ve askerlerini hap-

setti ve seferin Sinop üzerine olduğunu ilan etti.

Sinop'un en seçme birliklerini Sinop'un müdâfaasından alıkoyarak kaledeki asker sa-

yısını da azaltmış olan Padişah böylece İsmâil Bey'in elini iyice hafifletmiş oldu.

Öte yandan Sinop'a gönderilen Osmanlı Donanmasının,

limana ulaştığı ve hazırlıksız yakalanan İsmâil Bey'in gemilerinin limandan çıkmalarına engel olacak şekilde konuşlandığı öğrenildi.

(Ressam Şakir Şeyihoğlu çiziminde Sultan Mehmed Han şehri teslim alıyor.)

Başka çaresi kalmayan İsmâîl Bey, Sinop'u teslim etti

**Mecmûa-i
Feth-i
Trabzon**

**Trabzon Feth
Mecmûası
Sahife: 6**

**8 Zilkade
865**

Miladi:

**15 Ağustos
1461**

Cumartesi

Fatih Sultan Mehmed Han'ın emriyle Veziriazam Mahmud Paşa ile İsmail Bey'in kardeşi Kızıl Ahmed komutasındaki Osmanlı ordusu Sinop kalesine ulaştı.

Sinop Beyi Kemâleddin İsmâil Bey, Osmanlı ordusuna karşı hiçbir şekilde mukavemet edemeyeceğini anlayınca şehri harpsiz olarak teslim etti. Ayrıca ordu kaynaklarından alınan bir başka malûmata

göre Padişahın, şehri teslim eden İsmâil Bey'e Yenişehir, İnegöl ve Yarıhisar kazalarını dirlik olarak verdiği, oğlu Hasan Bey'i ise Osmanlı'nın Bolu Sancakbeyi olarak tayin ettiği öğrenildi.

- Sinop'un yönetimi Celaleddin Kızıl Ahmed Bey'de -

Kemâleddin İsmâil Bey'den Sinop'u teslim alan Fatih Sultan Mehmed, kentin huzur içinde yönetilebilmesi için harekete geçti. Osmanlı topraklarında halkın sulh içinde yaşaması için adanmış idarenin önemine vurgu yapan

Sultan Mehmed, Sinop kentinde yönetimin idaresi için Celaleddin Kızıl Ahmed Bey'i görevlendirdi.

Sultan'dan görevi teslim alan Kızıl Ahmed'in ise çalışmalarına derhal başladığı öğrenildi.

- Fetih yolculuğu sürüyor -

Kızıl Elma Trabzon

Fatih Sultan Mehmed'in üstün savaş dehası ile tek bir asker bile şehit vermeden Amasra ve Candaroğulları Beyliği'ni topraklarına katan Osmanlı ordusu, sıradaki Kızıl Elma'yı açıkladı: Komnenos idaresinin başkenti olan Trabzon...

Komnenos yönetiminin uzun yıllardır yaklaşmakta olan Osmanlı tehdidi-

tini bertaraf etmek için her fırsatta Avrupa'yı Osmanlı'ya karşı kışkırttığı ve güçlü bir ittifak oluşturmak için öteden beri çevre devletlerle akrabalık tesis etmek istediği biliniyordu.

Son olarak Kalo Ioannes'in kızı Katherina'yı Akkoyunlu Hükümdar Uzun Hasan'la evlendirerek Akkoyunlularla bir akrabalık tesis etmişti.

Ordu kaynaklarından alınan malûmata göre Komnenos'un, Akkoyunlu Hükümdarı ve damadı Uzun Hasan'dan Osmanlılara karşı yardım istediği ve bu isteğinin olumlu karşılandığı öğrenildi.

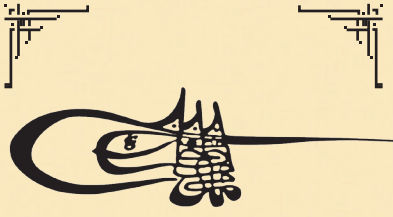
Osmanlıları Trabzon'u kuşatırken güneyden vurmaya hazırlanan Akkoyunlular için ise çeşitli tedbirler üzerinde görüşüldüğü öğrenildi.

(Gravürde bir çok kuşatmaya karşı koymuş kuvvetli bünyeye haiz Trabzon surları görülüyor.)

(Ressam Şakir Şeyihoğlu'nun çiziminde Osmanlı ordusu harp ile Anadolu'ya ilerliyor.)

Mecmûa-i Feth-i Trabzon

Trabzon Fetih
Mecmûası
Sahife: 8

8 Zilkade
865

Miladi:
15 Ağustos
1461

Cumartesi

Sivas'a ilerliyoruz Zafer Yemini

Candaroğulları Beyliği'ni tek bir damla kan dökmeden ele geçiren Fatih Sultan Mehmed, her ne pahasına olursa olsun Karadeniz'deki fütûhatını tamamlamak için Trabzon'a yürümeyi sürdürüyor.

Lâkin Uzun Hasan'ın tacizleri sebebiyle Osmanlı kara birliklerinin ileri harekâtına sahilden devam etmeyerek, Sinop'tan Sivas'a doğru yola koyulduğu öğrenildi.

Zira böyle yapmadığı takdirde Uzun Hasan'ın ordumuza arkadan saldırmasından endişe ediliyordu.

Alınan malûmata göre Sivas istikametine doğru yola koyulan ordumuz Anadolu'nun sarp ve çetin yollarında ilerlemeye devam etti.

Tüm çetin koşullara rağmen ordumuzun moralinin son derece yüksek olduğu ve zafer için yemin ettiği bilgisine ulaşıldı.

- Ordumuz Erzincan'a ulaştı -

Akkoyunlu Hasan şokta

(Akkoyunlu Hükümdarı Uzun Hasan. 1461.)

Akkoyunlu Hükümdarı Uzun Hasan'ın daha önce Osmanlı topraklarından ele geçirdiği Koyulhisar'ı yeniden Osmanlı toprağı yapmak için Sultan Mehmed harekete geçti.

Koyulhisar'a gönderdiği Gedik Ahmed Paşa ve askerleri bir kaç Akkoyunlu birliğiyle vuruşsa da geri püskürtmeyi başardı ve Koyulhisar'ın yeniden ilhakının ardından Osmanlı toprağı olmasıyla Erzincan civarındaki Yassıçemen mevkiine

gidilerek, Akkoyunlulara çok yakın bir mevkide karargâh kuruldu. Koyulhisar'ın kaybı Akkoyunlu Hükümdarı Uzun Hasan'ı tedirgin etti.

Uzun Hasan, Fatih'in kendi üzerlerine geleceğini anlayınca paniğe kapıldı. Ordu muhbirlerinden alınan malûmata göre Uzun Hasan'ın, annesi Sâre Hatun önderliğinde oluşturacağı bir elçilik heyetini Erzincan'a göndererek Sultan Mehmed ile barış antlaşması tertiplediği öğrenildi.

- Son Havadis -

Sadrazam Veli Mahmud Paşa'ya suikast girişimi

Osmanlı Ordusu, Anadolu'ya yürüyüşünün 18'inci gününde elim bir hadiseyle sarsıldı. Ordudaki askerlerden birinin Sadrazam Veli Mahmud Paşa'nın hayatına kast ettiği öğrenildi.

Ordu kaynaklarından alınan malûmata göre suikastçının Uzun Hasan'ın emri altında hareket ettiği bilgisi ne ulaşıldı. Saldırgan kısa sürede etkisiz hale getirilirken konuyla ilgili tahkikat başlatıldı.

Mahmud Paşa'nın durumunun ise iyi olduğu bilgisine ulaşıldı.

(Sırp / Hırvat asıllı Yeniçeri yetiştirmesi Veli Mahmud Paşa.
- Adnî Mahmud Paşa-)

- Akkoyunlular uzlaşmak istiyor -

**Mecmûa-i
Feth-i
Trabzon**

**Trabzon Fetih
Mecmûası
Sahife: 10**

**8 Zilkade
865**

**Miladi:
15 Ağustos
1461
Cumartesi**

- Son Havadis -

**Sarabdar
Hamza Bey
Akkoyunlu
topraklarında
keşfe çıktı**

Sultan Mehmed ve Osmanlı Ordusu, Anadolu'da ilerleyişlerinin 25'inci gününde Sivas'ı geçip Akkoyunlu topraklarına geldi. Fatih Sultan Mehmed, Amasya ve Sivas Bölge Valisi Sarabdar Hamza Bey'i topraklarda keşif için ileri gönderdi. Birliklerin ise şafak vakti yola çıktığı öğrenildi.

Sâre Hatun Sultan'un huzurunda

Beklendiği gibi Akkoyunlu Hükümdarı Uzun Hasan'ın aralarında paşalarının da bulunduğu bir elçilik heyetini annesi Sâre Hatun önderliğinde Fatih nezdine gönderdiği öğrenildi. Sâre Hatun'un, Fatih Sultan Mehmed'ten oğlu Uzun Hasan ile aralarında bir barış antlaşması tesis edilmesi ricasında bulunduğu öğrenilirken, alınan malûmata göre

şimdilik düşman cephesini büyültmeyi doğru bulmayan Fatih Sultan Mehmed, büyük hürmet gösterdiği Sâre Hatun'a 'ana' diye hitap ederek kendisinin ricasını ve paşaların da iltimasını kabul ile Akkoyunlu'ların Osmanlı himayesindeki yerlere tecavüz etmemeleri ve Trabzon'a yardımda bulunmamaları koşuluyla bu talebi olumlu karşılayarak bir anlaşma imzaladı.

(Akkoyunlu Hükümdarı Uzun Hasan'ın annesi Sâre Hatun, Sultan'ın huzurunda. 1461.)

- Sultan'dan Uzun Hasan'a beklenmedik hamle -

Valide Hatun rehin alındı

Yapılan barış antlaşmasına rağmen, Uzun Hasan'a güvenmeyen Fatih Sultan Mehmed, Sâre Hatun ve beraberindeki diğer elçileri bir nevi rehine olarak nezdinde tutacağını ilan etti.

Ordu kaynaklarından alınan malûmata göre Sultan Mehmed, Trabzon üzerine harekete geçmeden evvel Uzun Hasan'a bir mektup göndererek vâlidesi ve diğer elçileri ancak Trabzon'u fethettikten sonra gönderebileceğini bildirdi.

- Son Havadis -

Sâre Hatun ile Trabzon diyalogu!

Sâre Hatun ve diğer elçileri de yanına alarak Bayburt üzerinden Trabzon'a ulaşmaya çalışan Fatih Sultan Mehmed'in, zaman zaman zor ve meşakkatli dağlara atından inerek adeta tırmanarak çıktığını gören Sâre Hatun: "Ey Oğul! Bir Trabzon için bunca zahmetler çekmek niyedir?" diye sorarken, Fatih'in ise Sâre Hatun'a şu yanıtı verdiği görüldü: "Ana bu zahmetler Trabzon için değildir. Bu zahmetler İslâm dini yolundadır ki ahirette Allah'ın karşısına çıkınca utanmayalım diyedir. Zira bizim elimizde İslam'ın kılıcı vardır. Eğer biz zahmete katlanmazsak bize gazi demek yalan olur."

(Sâre Hatun, arkasında Akkoyunlu Heyeti ile görülüyor.)

- Osmanlı donanması Sinop'tan Trabzon'a yola çıktı -

Mecmûa-i Feth-i Trabzon

Trabzon Fetih
Mecmûası
Sahife: 12

8 Zilkade

865

Miladi:

15 Ağustos

1461

Cumartesi

Deniz Kuşatması başladı

Mecmûa-i Feth-i Trabzon

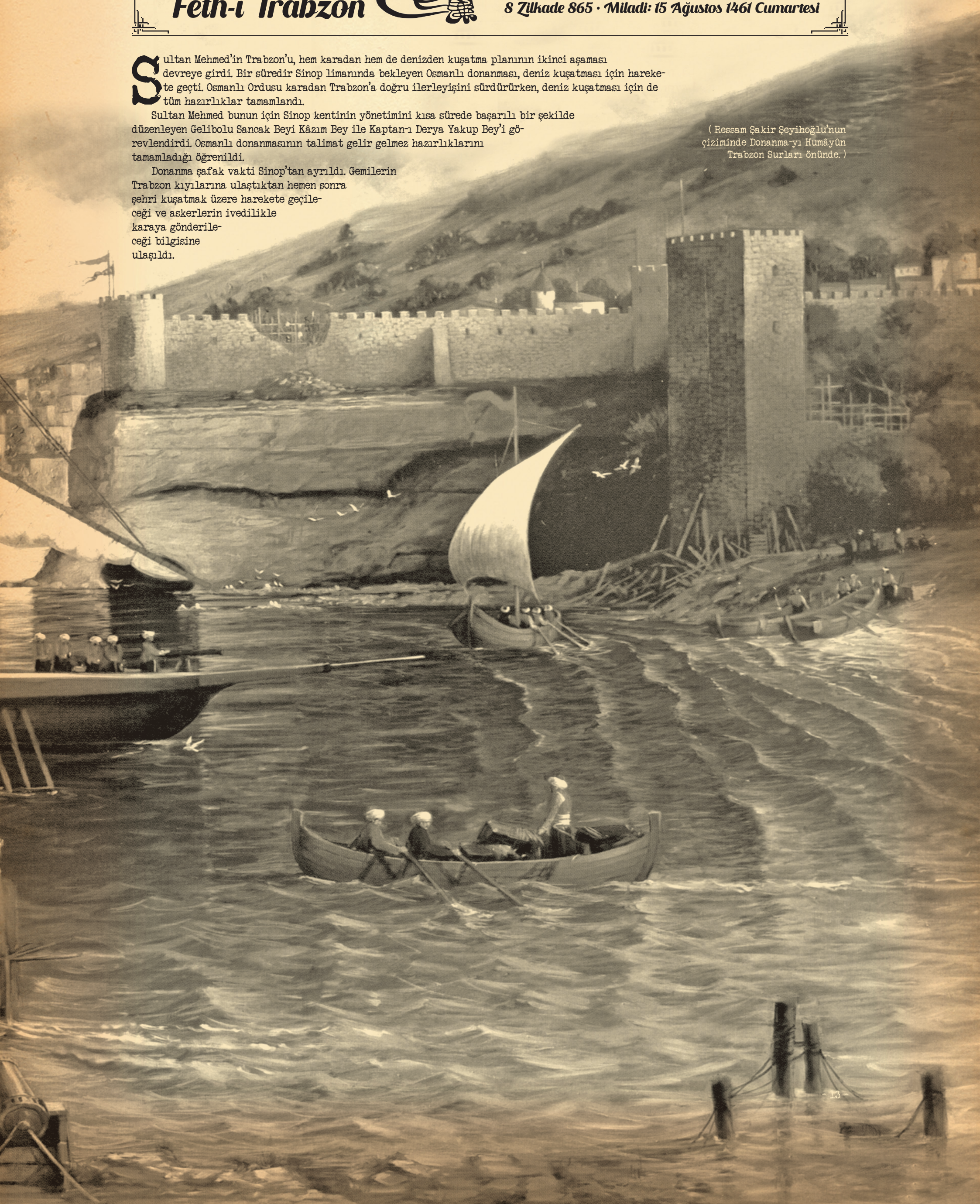
Trabzon Fethi Mecmûası Sahife: 13
8 Zilkade 865 • Miladi: 15 Ağustos 1461 Cumartesi

Sultan Mehmed'in Trabzon'u, hem karadan hem de denizden kuşatma planının ikinci aşaması devreye girdi. Bir süredir Sinop limanında bekleyen Osmanlı donanması, deniz kuşatması için harekete geçti. Osmanlı Ordusu karadan Trabzon'a doğru ilerleyişini sürdürürken, deniz kuşatması için de tüm hazırlıklar tamamlandı.

Sultan Mehmed bunun için Sinop kentinin yönetimini kısa sürede başarılı bir şekilde düzenleyen Gelibolu Sancağı Beyi Kâzım Bey ile Kaptan-ı Derya Yakup Bey'i görevlendirdi. Osmanlı donanmasının talimat gelir gelmez hazırlıklarını tamamladığı öğrenildi.

Donanma şafak vakti Sinop'tan ayrıldı. Gemilerin Trabzon kıyılarına ulaştıktan hemen sonra şehri kuşatmak üzere harekete geçileceği ve askerlerin ivedilikle karaya gönderileceği bilgisine ulaşıldı.

(Ressam Şakir Şeyihoğlu'nun çiziminde Donanma-yı Humâyûn Trabzon Surları önünde.)

Ressam Şakir Şeyihoğlu'nun çiziminde görülen Trabzon'un masif surları Osmanlı kuşatmasına kadar çeşitli dönemlerde yapılan saldırılarda kenti her yönden muhafaza etmeyi başarmıştı. Doğu ve Batı duvarları boyunca ilerleyen iki derin uçurum da kentin savunmasını güçlendirmiş ve böylece surlar daha önce birçok kuşatmaya karşı koymuştu.

Mecmûa-i Feth-i Trabzon

Trabzon Fetih
Mecmûası
Sahife: 14

8 Zilkade
865

Miladi:
15 Ağustos
1461

Cumartesi

Trabzon surları top atışlarıyla dövülüyor

Kâzım Paşa'nın donanması Trabzon açıklarına ulaştı. Osmanlı topları'nın Trabzon kalesini hedef

aldığı öğrenilirken, surların yapısı gereği duvarları aşmanın zaman alabileceği bilgisine ulaşıldı. Osmanlı Donanmasının,

kara birlikleri bölgeye ulaşınca kadar saldırıyı sürdürebilecek yeteri mühimmatın ise olduğu bildirildi.

- Kuşatma sürüyor -

Kara birlikleri bekleniyor

Osmanlı donanmasıyla Trabzon surları önüne gelen askerlerin kuşatması devam ediyor. Donanma-yı Humâyûnda-

ki askerlerin asıl saldırı için kara birliklerini beklediği bilgisine ulaşıldı. Sultan Mehmed'in Trabzon'a ulaşacak ilk birliği

yönetmek üzere suikast girişimi sonrası sağlığına kavuşan Sadrazam Veli Mahmud Paşa'yı görevlendirdiği öğrenildi.

(Gravürde Trabzon kıyıları görülüyor. 1461.)

(Ressam
Şakir Şeyihoğlu'nun
çiziminde Osmanlı Ordusu
kara birlikleri
Zigana Geçidi'ni
geçerken
1461.)

Zigana'nın zorlu yollarında ordunun zaman zaman bataklık alanlar ve yağmurlardan güçlüklerle ilerleyebildiği bilgisi gelirken, çamurların bazı bölgelerde atların karnına kadar yükseldiği öğrenildi. Öte yandan Osmanlı donanması Komnenos'a korku salmaya devam ederken, Sadrazam Veli Mahmud Paşa yönetimindeki kara birlikleri Zigana Geçidi'ni aştı. Birlikler Sultan'dan yeni talimatı beklemek üzere Skylolimne'de mevzilendi. Kara birliklerinin yaklaştığı haberi yaklaşık bir aydır surlar önünde kuşatma harekâtına katılan Osmanlı askerleri arasında sevinçle karşılandı.

Osmanlı Birlikleri Zigana'yı geçti

- Sultan'dan Komnenos'a çağrı -

"Trabzon'u Teslim et"

**Mecmûa-i
Feth-i
Trabzon**

**Trabzon Fetih
Mecmûası
Sahife: 18**

8 Zilkade

865

Miladi:

**15 Ağustos
1461**

Cumartesi

(Fatih Sultan Mehmed Han.)

(Trabzon'daki Komnenos Hanedanından David Komnenos.)

Trabzon'a ulaşan ilk kara birliklerinin kumandanı Sadrazam Veli Mahmud Paşa, İmparator David Komnenos'a, Sultan Mehmed'in "Trabzon'u teslim

et" çağrısını ilettiler.

Sarayda ve surların içinde geniş yankı bulan bu çağrıdan nasıl bir yanıt geleceği merak konusu olurken, İmparator David'in yanıt

için süre istediği bilgisine ulaşıldı.

Sarayın ileri gelenlerinin ise İmparator'a şehri teslim etmesi için ikna çabasında olduğu öğrenildi. Sarayda,

kendilerine aynı geliri sağlayacak yeni mülkler verilmesi karşılığında şehri teslim etmelerinin hem halk hem de asiller için en doğru karar olacağı görüşü hakim.

(Ressam Şakir Şeyihoğlu'nun çiziminde Sultan Mehmed Han Zağnos surlarında.)

Zağnos surları yangın yeri

Trabzon'u fethetmek için kararlı ilerleyişini sürdüren Sultan Mehmed ve ordusu nihayet şehrin sınırlarına kadar ulaştı. Sultan'ı karşılayan Sadrazam Veli

Mahmud Paşa ise son durumla ilgili padişaha gerekli malûmatı verdi. Sultan Mehmed'in, şehrin teslim edilmesi hususunda Komnenos'un süre istediğini duyduğunda sinirlendiği ve orduya

kuşatma için hazır olunması talimatı verdiği öğrenildi.

Sultan'ın emri, uzun ve yorucu bir yürüyüş sonrası zafere yaklaşan askerler arasında sevinçle karşılandı.

Komnenos'un umutları tükeniyor

Avrupa'yı aylar öncesinden Osmanlılara karşı kıskırtan Komnenos'un 'teslim ol' çağrısına cevap için süre istemesinin nedeni anlaşıldı. Komnenos'un, akrabası Uzun Hasan'dan

umudu kesmesi üzerine, müttefikleri Gürcistan Kralı'nın kuşatmayı rahatlatmak için yardıma geleceklerini ümit ettiği ancak bu umudunun da tükendiği öğrenildi. Kuşatmaya daha fazla dayanamayacaklarını an-

layan sarayın ileri gelenleri ise İmparator David'i iknaya çalışıyor. Saray bilgelerinin David'e, genç Sultan'ın Konstantiniyye'nin fethinde ortaya koyduğu başarı ve dehasını hatırlattıkları bilgisine ulaşıldı.

Mecmûa-i Feth-i Trabzon

Trabzon Fethi
Mecmûası
Sahife: 20

8 Zilkade
865

Miladi:
15 Ağustos
1461

Cumartesi

-Konstantiniyye'nin
Fethi tamamlandı -

Trabzon

İmparator David Komnenos, sonunda şehri ve İmparatorluğu teslim ederek, Sultan Mehmed Han'ın merhametine

sığınmayı tercih etti.

David Komnenos'un kararı Trabzon halkı ve Saray'ın ileri gelenleri arasında da olumlu karşı-

landı. Komnenos'un başka bir bölgede eşit değerde mülk karşılığında şehri teslim etmeyi kabul ettiği bilgisine ulaşıldı.

dün Fethedildi

Kenti teslim seremonisi, kararın ardından ivedilikle icra edildi. Trabzon halkı arasından seçilen bir grup, şehirden çıkarak Sultan Mehmed'e itaatlerini

sundu. Karşılıklı verilen sözlerin ardından Trabzon, Sultan'a teslim edildi. Teslim töreninin hemen ardından David, çocukları ve saray efradıyla birlikte şehri terk etmeden önce Sultan Mehmed'e

bağlılığını bildirdi. Fatih ise David ve ailesinin anlaşma yapılan bölgeye güvenli bir şekilde intikalleri için gerekli talimatı verdi. Ve surlara çekilen Osmanlı bayrağıyla, Trabzon resmen Osmanlı toprağı oldu.

**- Son
Havadis -**

**Sâre Hatun
serbest bırakıldı**

Bir süredir misafir edilen Akkoyunlu Hükümdarı Uzun Hasan'ın annesi Sâre Hatun ve beraberindeki heyet, Trabzon'un fethinden hemen sonra serbest bırakıldı. Trabzon'dan elde edilen ganimetin bir kısmının da Sâre Hatun ile birlikte Uzun Hasan'a hediye olarak gönderildiği öğrenildi.

(Ressam Şakir Şeyihoğlu'nun çiziminde Trabzon sokakları. 1461.)

Mecmûa-i Feth-i Trabzon

Trabzon Fetih
Mecmûası
Sahife: 22

8 Zilkade
865

Miladi:

15 Ağustos
1461

Cumartesi

Bizans medeniyeti sona erdi Sultan Mehmed Şehre girdi

Trabzon'un Osmanlı toprağı olmasıyla 1204'ten itibaren hüküm süren Rum Devleti de tarih oldu. Sultan Mehmed'in Trabzon'u fetih haberi, kısa sürede Avrupa'ya ulaştı ve Hristiyan aleminde geniş yankı

buldu. Papa II. Pius'a Trabzon'u kurtarması ve Osmanlılara karşı harekete geçmesi çağrısında bulunuldu. Yeni bir Haçlı seferi için hazırlık yapılması gerekliliğı Hristiyan aleminde yüksek sesle dillendirilmeye başlandı.

- Gelibolu Sancağ Beyi Kâzım Bey Trabzon Valisi oldu -

Şehrin ele geçirilmesinden sonra Sultan Mehmed, yeniçerilerini Trabzon kalesine yerleştirdi. Trabzon'u da fetih ederek Osmanlı İmparatorluğuna katan Fatih'in, Gelibolu Sancağ Beyi olan

Kâzım Bey'i Trabzon valiliğine atayarak kenti emin ellere emanet ettikten birkaç gün sonra, emrindeki Osmanlı Ordusu'yla birlikte Konstantiniyye'ye doğru yola çıkacağı öğrenildi.

- Manastır camiye tahvil edildi -

Ortahisar Camii'nde Cuma namazı için hazırlıklar başladı

Fatih Sultan Mehmed Han fethettiği Trabzon'u tanımak için bazı sokaklarını gezdi. Beraberindekilerle birlikte şehri dolaşan Sultan Mehmed'in, özellikle şehrin savunma hatlarını

ilgiyle incelediği görüldü. Yaklaşık bir aylık kuşatmanın ardından Trabzon'u teslim alan Sultan Mehmed, hiç vakit kaybetmeden incelemelerde bulunmak üzere kentin sokaklarına indi. Sultan önce kale içi üze-

rinden Saray'a çıktı. Kalenin masif duvarlarıyla çevrili şehrin güvenliği ve mimarisini de yakından inceleyen Sultan, savunma hatlarını takdir etti.

Sultan Mehmed daha sonra şehrin en büyük kilisesi

olan Altınbaşlı Meryemana Manastırı'nı camiye tahvil ederek ilk namazını burada kıldı. Böylece cami olarak kullanılmaya başlanan ve cuma namazı için hazırlanan kiliseye "Ortahisar Fatih Camii" ismi verildi.

(Fethi sonrası Mehmed Han'ın kıldığı namazla birlikte camiye tahvil edilen ve 'Ortahisar Fatih Camii' ismini alan Panagia Hrisokefalos Manastırı. 1461.)

Fetih Sûresi

Konstantiniyye Fethedilmiş Sayılmaz

"Konstantiniyye Fethedilmiş Sayılmaz"
(Fatih Sultan Mehmed Han)

Miladi: 14 Eylül 1460 - 15 Ağustos

Feth-i Trabzon

Sinan Alemdar

- Tarih Gazetesi -